

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/114/2014
Identifikačné číslo spisu:	8013200945
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:8013200945.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľa: Ing. M. D., bytom W., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 4Sd/88/2013-16 zo dňa 29. mája 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 4Sd/88/2013-16 zo dňa 29. mája 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 28. júna 2013, ktorým odporkyňa podľa § 70 ods. 1, § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) priznala navrhovateľovi od 9. októbra 2012 invalidný dôchodok v sume 120 Eur mesačne a podľa § 82, § 293ce zákona a Opatrenia ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny SR č. 329/2012 Z. z., ktorým sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky a percento zvýšenia úrazovej renty mu od 1. januára 2013 zvýšila invalidný dôchodok na sumu 125,90 Eur mesačne. Navrhovateľ má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 60 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou a jeho dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav a pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bol posúdený lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Poprad dňa 10. mája 2013. Navrhovateľ nesúhlasil s určením dátumu vzniku invalidity.

Krajský súd preskúmal napadnuté rozhodnutie v intenciách ust. § 250l a nasl. O.s.p., vypočul účastníkov konania, oboznámil sa s posudkovým a dávkovým spisom odporkyne a dospel k záveru, že oprávnenému prostriedku navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Krajský súd po citácii relevantných právnych predpisov v rozsudku uviedol, že podľa Prílohy č. 4,

kapitola XV, oddiel F, položka 1, písm. d/ stavy po zlomeninách kosti lebky (stavy po kraniocerebrálnych poraneniach), ťažká porucha s podstatným obmedzením celkovej výkonnosti podmieňuje 50-75 % mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. V danom prípade bol zdravotný stav navrhovateľa posúdený posudkovými lekármi Sociálnej poisťovne, pobočky a ústredia. Správne bolo určené rozhodujúce zdravotné postihnutie a správne bolo zaradené podľa Prílohy č. 4 s určenou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 60 %. Pri výpočte sumy invalidného dôchodku odporkyňa vychádzala z vyššie určeného poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a v súlade s § 73 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z.

Krajský súd, čo sa týka námietky navrhovateľa že žiadal priznať invalidný dôchodok od 7. februára 2009 teda dva roky spätne odkedy trvá nepriaznivý zdravotný stav, poukázal na výpoveď navrhovateľa priamo na pojednávaní, v ktorej uviedol, že posudkový lekár odporkyne pobočky aj ústredia mu vysvetlili, že deň 9. októbra 2012, kedy mu bol priznaný invalidný dôchodok, je dňom vzniku invalidity z dôvodu ukončenia hospitalizácie navrhovateľa v Bratislave, kedy mu bola stanovená presná diagnóza a nastavenie liekov na epilepsiu.

Krajský súd uviedol, že až po skončení hospitalizácie v Bratislave bol stanovený dátum vzniku invalidity na deň 9. októbra 2012, pretože až vtedy bola navrhovateľovi stanovená presná diagnóza a komplexné nastavenie liekov na epilepsiu, teda bol potvrdený dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie a žiadal, aby najvyšší súd zmenil rozsudok krajského súdu, zrušil napadnuté rozhodnutie odporkyne a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Opakovane uviedol, že nesúhlasil s dátumom vzniku invalidity na deň 9. októbra 2012 a žiadal priznať invalidný dôchodok v zmysle § 112 ods. 1 písm. d) zákona č. 461/2003 Z. z., teda tri roky spätne odo dňa zistenia, že sa dávka priznala od neskoršieho dátumu, než od ktorého patrí.

Ďalej uviedol, že odporkyňa pri určení dátumu vzniku invalidity vychádza z dátumu poslednej hospitalizácie navrhovateľa, kedy bola opakovane potvrdená diagnóza a nastavenie liekov. Tento dátum odporkyňa považovala za smerodajný k vzniku invalidity.

Poukázal na posudok zo dňa 10. mája 2013 MUDr. J. B., z obsahu ktorého vyplynul potvrdený dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav a takisto aj doba liečby epilepsie podľa predložených zdravotných záznamov odo dňa 15. augusta 2007, avšak aj napriek tomu určila dátum vzniku invalidity od 9. októbra 2012, kedy bola navrhovateľovi opätovne potvrdená dovtedy liečená diagnóza a nastavenie liekov. Podľa jeho názoru nebola až od dátumu 9. októbra 2012 stanovená presná diagnóza. V nasledujúcom období od 15. augusta 2007 do 9. októbra 2007 trval nepriaznivý zdravotný stav navrhovateľa v súvislosti s predmetnou diagnózou, ktorá bola pri každom kontrolnom vyšetrení a hospitalizácii potvrdená a opakovane boli vykonané nové nastavenia liečby a liekov, pričom tento stav trvá až doposiaľ. Počas uvedeného obdobia navrhovateľ prekonal 18 epileptických záchvatov, v dobe pred priznaním dátumu vzniku invalidity opakovane aj niekoľkokrát denne, pričom absolvoval 20 neurologických kontrol a hospitalizácií. Takže dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav trvá od 15. augusta 2007 a nie od 9. októbra 2012.

Podľa jeho názoru ustanovenie § 112 ods. 1 písm. d) zákona č. 461/002 Z. z. dáva možnosť priznať invalidným občanom invalidný dôchodok tri roky spätne odo dňa zistenia, že sa dávka priznala od neskoršieho dátumu, než od ktorého patrí, nakoľko počas tohto obdobia navrhovateľ ako invalidný občan s touto diagnózou absolvoval zdravotné prehliadky a hospitalizácie.

Podľa jeho názoru účastník konania má právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany.

Taktiež uviedol, že jeho nepriaznivý zdravotný stav trvá podľa lekárskeho vyšetrenia od 15. augusta 2007 čo je doba 5 rokov ku dňu priznania invalidity. Počas tohto obdobia navrhovateľ nemal záujem využívať

sociálny systém a veril, že sa uzdraví, žiaľ jeho zdravotný stav sa nezlepšil. Do súdneho spisu založil list osobne doručený dňa 18. septembra 2013 Sociálnej poisťovni Poprad, prílohu ktorého tvorilo 19 lekárskech správ za obdobie od 15. augusta 2007 do 30. augusta 2012, na základe ktorých bol vypracovaný posudok o invalidite.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadřila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyselne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Predmetom súdneho konania prvostupňového ako i odvolacieho bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 28. júna 2013, ktorým odporkyňa podľa § 70 ods. 1, § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) priznala navrhovateľovi od 9. októbra 2012 invalidný dôchodok v sume 120 Eur mesačne a podľa § 82, § 293ce zákona a Opatrenia ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny SR č. 329/2012 Z. z., ktorým sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky a percento zvýšenia úrazovej renty mu od 1. januára 2013 zvýšila invalidný dôchodok na sumu 125,90 Eur mesačne. Navrhovateľ namietal určenie dátumu vzniku invalidity.

Ako vyplynulo zo súdneho spisu, ktorého súčasťou je i administratívny spis odporkyne, navrhovateľ žiadosťou spísanou dňa 10. mája 2013 požiadal odporkyňu o priznanie invalidného dôchodku, ktorý žiadal priznať od 1. júna 2012. Podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Poprad zo dňa 10. mája 2013, ktorý bol vypracovaný na základe žiadosti o invalidný dôchodok, je navrhovateľ od 9. októbra 2012 invalidný podľa ustanovenia § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 60 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. V uvedenom posudku, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť napadnutého rozhodnutia odporkyne, posudkový lekár sociálneho poistenia odborne posúdil a vyhodnotil zdravotný stav navrhovateľa a zistené zdravotné postihnutie zaradil podľa Prílohy č. 4 k zákonu do príslušnej kapitoly. Rozhodujúcim zdravotným postihnutím je stav po kraniocerebrálnom poranení - ťažká porucha s obmedzením celkovej výkonnosti so stanovenou 50 % mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Pre iné zdravotné postihnutia - sekundárna epilepsia, hepatopatia, stav po akútnej reálnej insuficiencii - mierne štádium obličkového zlyhávania bola zvýšená percentuálna miera o 10 %, teda celkovo na 60 %. V posudku je uvedené, že posudzovaný je v neurologickej liečbe a sledovaný od februára 2007, kedy bol dlhodobo hospitalizovaný pre stav po polytraume s kraniocerebrálnym poranením - je po operačnom riešení pre zlomeninu stehna a zlomeninu tvárových kostí. V poúrazovom období užíval stále antiepileptiká - epileptické záchvaty GM mal asi 2x ročne, malé záchvaty niekoľkokrát týždenne. Pri CT vyšetrení mozgu opakovane potvrdená postmalatická pseudocysta. V marci 2012 hospitalizovaný pre kumulované epiparoxysmy GM s rozvojom akútnej renálnej insuficiencie pri urosepe, s hepatídou (pri sepe a rabdomyolýze). Pri hospitalizácii po adekvátnej Th postupne došlo k poklesu pečňových a obličkových parametrov. Pre zvýšenie frekvencie epileptických paroxysmov GM pri liečbe (5x do mesiaca) bol v septembri 2012 hospitalizovaný na Neurologickej klinike Bratislava za účelom nastavenia na antiepileptickú liečbu. Pri EEG vyšetrení potvrdený nález priekazný pre epiporuchu. Odvtedy má malé záchvaty GM viackrát týždenne, pri psychologickom a psychiatrickom vyšetrení potvrdený posttraumatický psychosyndróm ľahkého stupňa. Celková miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je 60 % od 9. októbra 2012, kedy bol potvrdený dlhodobo nepriaznivý a invalidizujúci zdravotný stav a nie od 1. júna 2012 ako navrhovateľ žiada.

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľov zdravotný stav bol na základe opravného prostriedku posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Poprad a posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie, pracovisko Poprad dňa 14. októbra 2013. Podľa posudku posudkového lekára, ústredie rozhodujúcim zdravotným postihnutím sú stavy po kraniocerebrálnych poraneniach, so sekundárnou epilepsiou a s incipientnými známami organického psychosyndrómu, zaradené pod kapitolu XV, oddiel F, položka 1, písm. d/ Prílohy č. 4 k

zákonu č. 461/2003 Z. z. so stanovenou 60 % mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, Podľa celkového posudku posudzovaný podľa dokumentácie utrpel úraz dňa 7. februára 2007. V marci 2012 došlo k výraznému zhoršeniu zdravotného stavu, po sérii epileptických záchvatov bol hospitalizovaný na neurologickom oddelení. Celkovým zhodnotením zdravotného stavu navrhovateľa zaradenie zodpovedá zaradeniu do kapitoly XV, oddiel F, položka 1 písm. d/ na úrovni miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 60 %, nakoľko prvotne išlo o polytraumu s kraniocerebrálnym poranením. Pokiaľ by bol zdravotný stav posudzovaného hodnotený v kapitole VI, oddiel A, - podľa počtu výskytov epileptických záchvatov, bolo by možné použiť len položku 4b, kde je miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 30-40 %. Posudkový lekár pobočky Sociálnej poisťovne považoval za dôležité aj psychiatrické a psychologické vyšetrenie, kde je ale konštatované, že ide o posttraumatický psychosyndróm ľahkého stupňa, čiže priznaná miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je viac ako priaznivá. Posudzovaný žiadal vo svojom oprávnom prostriedku priznať invaliditu od 7. februára 2009, ale na toto obdobie nie je viazané žiadne odborné vyšetrenie, ktoré by potvrdzovalo možnosť stanoviť dátum vzniku na konkrétne uvedené rozhodujúce zdravotné postihnutie. Podľa výroku posudku je navrhovateľ naďalej invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., lebo pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa ustanovenia § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa ustanovenia § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. poistenec je invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Odvolací súd v uvedenej právnej veci konštatuje, že posudkoví lekári sociálneho poistenia v konaní predchádzajúcom vydaniu napadnutého rozhodnutia, ako aj v konaní o oprávnom prostriedku, na základe predložených odborných lekárskeho nálezov a vlastného vyšetrenia vyhodnotili, že navrhovateľov zdravotný stav je zhoršený na úroveň invalidity od 9. októbra 2012 s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 60 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Posudkový záver posudkového lekára sociálneho poistenia vychádzal zo skutočností, ktoré boli preukázané počas konania o priznanie invalidného dôchodku. O objektívnosti, odbornej úrovni a úplnosti záverov posudkov posudkových orgánov, ktoré boli v zásade zhodné, odvolací súd nemal dôvod nepochybovať.

Ak by v budúcnosti došlo k zhoršeniu zdravotného stavu navrhovateľa, ktoré by odôvodňovalo stanovenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť alebo zmenu rozhodujúceho zdravotného postihnutia má navrhovateľ možnosť o opätovné posúdenie invalidity i jej vzniku.

V konaní súdu taktiež odvolací súd nezistil žiadne nesprávnosti.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1,2 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.